

Debatt

Risk att Falu centrum utarmas ytterligare

29 juni 2022 07:46

- [DD DebattText](#)

Detta är ett debattinlägg. Skribenterna svarar för åsikterna.

Om en ännu större andel av livsmedelshandeln i Falun koncentreras till Majoren och Regementet, så finns en påtaglig risk att en eller flera bostadsnära butiker försvinner.

Bild: Lars Dafgård, Arkivbild

Nu vill kommunen släppa fram ännu mer externhandel i Falun genom utvidgning av handelsområdet Majoren. Det var sagt att området skulle användas endast för handel med så kallade skrymmande varor.

Så fort den nuvarande planen var klar släppte emellertid kommunen fram butiker som inte alls hade där att göra. Ingen butik i området har skrymmande som en huvuddel av sortimentet. Jysk har en del möbler, men övervägande lakan, handdukar, kuddar och täcken. Elgiganten säljer en del vitvaror och stora tv-apparater, men mest mobiltelefoner, lap-topar och spelkonsoler. Rusta, Ö&B, Granngården och Swedol har ett sortiment av småpryttlar som för några decennier sedan såldes i varuhus eller järnaffärer i stadskärnan. Arken Zoos etablering ledde till att den smådjursbutik som tidigare fanns i stadskärnan slog igen. Nu ska man alltså utvidga den typen av handel.

Annons

Det är allvarligt att kommunen mitt i klimatkrisen tar fram sådana här planförslag och att planen dessutom saknar en beskrivning av dess konsekvenser gällande transportbehov och påverkan på centrumhandeln

Ägarna till handelsområdet önskar att det ska bli lönsammare. Risken är man att ytterligare utarmar centrumhandeln. I planens konsekvensbeskrivning saknas helt analys av hur Falu centrum kan komma att påverkas. Detta är anmärkningsvärt, då handeln på Regementet och Majoren redan lett till tomma butikslokaler i stadskärnan.

Utifrån Naturskyddsföreningens perspektiv är det största problemet med externhandel att det blir besvärligare att handla utan att använda bil. Staden får en struktur som bidrar till att biltrafiken systematiskt ökar på bekostnad av mer hållbara transportalternativ. När det gäller mindre varor som man inte köper så ofta är stadskärnan unikt lämplig, eftersom alla bussar går dit och många naturligt passerar där på väg hem från jobbet. Den föreslagna planen skönsmålar möjligheten att åka buss till Majoren. Få har direktförbindelse och under kvällar och helger, då den mesta handeln sker, är förbindelsen sparsam.

Så till frågan om livsmedelshandel. Detta är varor som de flesta handlar flera gånger i veckan och kassarna blir ofta tunga. För att undvika att skapa ett bilberoende, behöver det finnas livsmedelsbutiker i närheten av alla större bostadsområden. Då kan de boende ta sig dit med till exempel cykel, barnvagn eller annat bärhjälpmedel. Eftersom man bara kan konsumera en viss mängd mat, kan man säga att livsmedelshandeln är ett nollsummespel. Då nya butiker öppnas tappar befintliga butiker omsättning, vilket kan leda till att de läggs ner.

Annons

Om en ännu större andel av livsmedelshandeln i Falun koncentreras till Majoren och Regementet, så finns en påtaglig risk att en eller flera bostadsnära butiker försvinner (i Sundborn, Hosjö, Norslund, Britsarvet, Slätta och/eller Kvarnberget). Fler falubor måste köra bil varje gång de ska handla mat. Boende nära Majoren har i och med Ica Maxi redan god dagligvaruservice inom gångavstånd. Det behövs ingen mer stor livsmedelsbutik i det området. Det är allvarligt att kommunen mitt i klimatkrisen tar fram sådana här planförslag och att planen dessutom saknar en beskrivning av dess konsekvenser gällande transportbehov och påverkan på centrumhandeln. Planen speglar en oförståelse för att vi skapar strukturella förändringar som bland annat leder till ett ökat bilberoende. *Den omställning till ett hållbart samhälle som måste ta plats här och nu borde vara det vägledande samhällsintresset.*

Christine Riedwyl

Ordförande Naturskyddsföreningen Falun

Christine Riedwyl, ordförande Naturskyddsföreningen Falun. Foto: arkiv